

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim. 18.10.2023

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Türkiye, fındık üretimi ve ihracatında dünyada ilk sırada yer almaktadır. Özellikle Karadeniz bölgesinde yaygın olarak üretilen fındık, ülkemizin ekonomisi ve tarım sektörü için büyük bir katma değere sahiptir. Bölgede binlerce kişinin geçim kaynağı olan fındık, aynı zamanda Türkiye'nin de en fazla ihraç edilip kazanç sağlanan tarım ürünleri arasında yer almaktadır. Fındık üreticileri, uzun yıllardır zorlu koşullar altında üretim yaparak Türkiye'ye önemli bir döviz girdisi sağlamaktadır. Özellikle pazarlama süreçlerinde yaşanan sıkıntılar, fiyat dalgalanmaları ve uluslararası rekabet gibi sorunlarla karşılaşan fındık üreticilerimiz, hükümetin bu yıl açıkladığı fındık alım fiyatı ile büyük bir hayal kırıklığına uğratmıştır.

Bunların yanı sıra 2017'de Gürcistan'dan gelen ve fındık üretimini olumsuz etkileyen kahverengi kokarca böceğinin yol açtığı sorunlar giderek artmaktadır. Bölgede doğal dengenin bozulması sonucu çoğalan kahverengi kokarca böceği nedeniyle, bu yıl fındık üretiminde büyük oranda düşüş olacağı tahmin edilmektedir. Kahverengi kokarca böceğinin neden olduğu kayıpların yanı sıra, umduğu verimi alamayan üreticilerin fındık üretimini bırakmaları ve açıklanan fiyatlara tepki olarak ağaçları kesmeleri dolayısıyla fındıkta yüzde 15 ila yüzde 20 oranında verim kaybı beklenmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Dünyanın en kaliteli fındığının üretildiği Türkiye'de yüzde 20'lere varan fındıktaki verim kaybı nedeniyle acil bir eylem planı düşünülmekte midir?
- 2) Verimde düşüşe neden olduğu belirtilen kahverengi kokarca böceği ile ilgili alınan veya bundan sonra alınacak tedbirler nelerdir? Diğer tarım ürünlerine de zarar veren bu böcekle nasıl bir mücadele yürütülmektedir?
- 3) Söz konusu böceğin başka tarım ürünlerinde de zarara yol açtığı tespiti yapılmış mıdır?
- 4) Tarımda kritik ve stratejik bir öneme sahip fındık üretiminin veriminde neden olan düşüşle ilgili maddi zararın ne kadar olacağı beklenmektedir?
- 5) TMO tarafından açıklanan fındık alım fiyatı dolayısıyla üretim yapmayı bırakan ve ağaçlarını kesen üreticiler için herhangi bir çalışma yapılacaktır mı?
- 6) Fındık üreticilerinin emeğinin karşılığı olan adil bir fiyat politikası ve piyasa dalgalanmalarına karşı etkili bir fiyat istikrarı sağlayacak destek mekanizmalarının oluşturulması düşünülmekte midir?
- 7) Fındık üretiminde verimliliği artırmak ve yeni ürünler geliştirmek için Ar-Ge ve inovasyon çalışmaları yapılmakta mıdır?